

24. mezinárodní festival Jazz Goes To Town

Hradec Králové 9.-13. 10. 2018

Dramaturgický plán pod kuratelou Zdeňka Závodného nabídl letos opět pestrou paletu jazzu s mnoha přesahy a konvenčnějšími i zcela nevšedními přístupy.

První večer ve Studiu Beseda odstartovalo trio Slavík/Novák/Dorůžka. Při poslechu první skladby, již dominovala kytara Davida Dorůžky, jsem měl pocit, že jsem se přesunul o řádku let zpět do Davidových patnácti a kromě vybroušenosti jeho styl jakoby ustrnul v tehdy již spíše odkazech na minulost. Hlavním hybatelem zde byl ovšem kontrabasista Jiří Slavík, který se inspiroval svým rok a půl starým synem a jeho kompozice tak mají nesmírnou hravost a spontaneitu originálního dětského náhledu, kde se vše objevuje a vše je možné. Do toho záhy skvěle zapadl i David a vše kongeniálně doplňovaly bubenické kejkle Martina Nováka. Takže nakonec skvěle osvěžující úvod.

Trumpetistka Štěpánka Balcarová se prezentovala se svým česko-polským sextetem jako sice tradičnější, ale nápaditá skladatelka, která se nedere kupředu jako hvězda obklopená pouhými doprovodnými muzikanty, ale dokáže vytvořit svébytný koncept. Tady jím byly zhudebněné básně jednoho z nejvýznamnějších polských poetů první poloviny dvacátého století Juliana Tuwima, které tu interpretuje výrazná zpěvačka Małgorzata Hutek. V jejím podání si sice nevychnutě dokonale jednotlivá slova, na druhou stranu nádherně vystihuje esprit Tuwimovy poezie. Někteří muzikanti se

Liudas Mockūnas (foto Ester Sebestová)

Josef Kolo 7tet (foto Lukáš Veselý)

zde tak trochu příliš ukazovali, aniž by jejich exhibice přinášely do celku něco zvláštního. Naopak kontrabasista Jaromír Honzák, jenž byl jakoby (i doslova) v pozadí, prozařoval celý sál skvěle hřejivými tóny, které zasahovaly posluchačovu duši. Celkové milieu pak skvěle naplňoval i bubeník Grzegorz Masłowski.

Středeční večer ve Studiu Divadla Drak byl ve znamení neklidné relaxační avantgardy. Litavský saxofonista a klarinetista Liudas Mockūnas předvedl svou hru s koncem trubice nástroji nořeným do mýsy s vodou již na loňské Alternativě v Praze, jenomže tehle „trik“ rozhodně není samostatná záležitost, ale způsob hry, který má různé nuance. Jindy divous Liudas tentokrát předvedl, že je schopen i energických meditativních poloh, jež dokonale opřádl svými rytmickými pavučinami danksý bubeník a perkusista Christian Windfeld.

Maďarský Ákos S. (New) Unit k tomu dokonale pasoval podobnou náladou a částečně i složením, ale přesto tu bylo mnohé jinak. Saxofonista, klarinetista a perkusista Ákos Szélevényi dokáže být také freejazzově odvázaný, tady ovšem právě až mantrickým způsobem hraní na perkuse (což tentokrát převládalo) vytvářel transcendentální atmosféru plnou potměšilého jasu. Tomu přispívali další dva bubeníci – Áron Porteleki a Szilveszter Miklós a de facto i kontrabasista Péter Ajtai. Nepředstavuje si však umělo hru na meditativní a hróóózně duchovní hudbu. Tahle jednotka vytvářela svůj vlastní svět, nikoliv nějakou odozvenou. Ostatně kupříkladu Porteleki se loni v Hradci představil coby člen dekadentního dadaistického tria Thisnis, což dokládá, že členové Unitu nejsou nějak falešní věrozvěsti, ale mají v sobě i smysl pro humor.

Čtvrtek opět v Draku zahájil polský Wee-dob Collective, který přes mládí svých členů představuje dost konzervativní podobu jazzu sice s nádechem blues či folkloru, ale bez nějaké

osobitě tváře. Ozvláštněním by mohla být foukací harmonika, ale ta nakonec nehrála nijak významnou roli. Takové „nic proti ničemu“, což je možná důvod jejich oceňování. Tohle seskupení bylo ostatně nominováno do Hradce coby jejich laureát partnerským festivalem Jazz nad Odrou.

„Cimrnanovsky“ Josef Kolo 7tet je kvarteto. Už tento paradox určuje, že půjde o povedenou taškařici, jež však má obrovský hudební rozhled a náboj. V popředí stojí tenorsaxofonista Marcel Bárta a Petr Kalfus a vše pěkně tvrdí kontrabas Rasti Uhrík a bicí Dano Šol-tise. Perfektní klenby se doplňují s nejružnějšími finesami a rozhodně tu nechybí až mysteriózní humor nejen v promluvách mezi skladbami, ale i v hudbě samotné.

V pátek se dění přesunulo nejdříve do Bia Central. Rocková kapela Strom stínu a čtrnáctihlavý bigband Bucinatores Orchestra vydali před rokem společně bezejmenné album, které vznikalo ve studiu v průběhu pěti let. To je bezesporu zajímavý počín, kde se potkává rock s deklamací a neotřelými orchestrálními aranžmá trombonisty Jana Jiruchy. Naživo mi to jako celek tak úplně nefungovalo, což neznamená, že by se jim vystoupení nějak nepovedlo. Orchester má zjevnou (řízenou, nikoli neřízenou) živelnost, ale spíše tu vynikaly některé detaily jako třeba sóla již zmiňovaných pánu Bárta a Kalfuse (potažmo zmiňovaných jejich kolegů ze 7tetu) a v neposlední řadě okouzující Dorothea Barová. Sám Strom stínu tu byl spíše ve stínu.

Spojení švédského jazzového tria VEIN a švédského Norrbotten Big Bandu v programu Symphonic Bop tak působilo oproti předchozímu vystoupení do jisté míry akademicky, ale rozhodně ústrojněji a dostatečná dávka nadhledu tu rozhodně nechyběla. Je to symbióza klasického moderního jazzu s nově pojatou moderní klasikou, což je vlastní VEIN i v sa-

mostatné tvorbě a dokládá to například jejich album *VEIN plays RAVEL* a Ravela jsme se tu dočkali i v předavku. Stejně jako vystoupení další ze základních kádru kapely – americký saxofonista John Dikeman a dorazil i belgický trumpetista Bart Maris, který předešlého večera chyběl, a za domácí na postech saxofonů Marcel Bárta a Michal Wroblewski, trumpetisté Jan Přibíl a Didrik Ingvaldsen (v Česku působící Nor), tubista Jiří Gernt a v neposlední řadě naděje českého trombonu Richard Šanda, který studuje v Nizozemí, a s místními rezidenty se předtím neznal, díky tomuto setkání by však s přehledem mohl zapadnout do tamní avantgardní komunity. Hnacím motorem pak byli německý bubeník Philipp Moser, portugalský basista Goncalo Almeida a jediný skutečný Nizozemec – kytarista Jasper Stadhouders, který je (a bude) v poslední době v různých sestavách častým hostem pražského klubu Punctum. Tady se ukázalo, jakou mnohotvárnost Spinifex mají. Valivý nářez se pro tuto příležitost rozložil do mnohem fragmentovanějších struktur, což nebylo provoláné dáno zmožením hráčů, ale zcela jiným principem než předchozího dne. To rozhodně neznamenalo rozmlnění či nějaký úbytek energie.

A pak už hurá do Kraftu na nové trio amerického saxofonisty Mikea Parkera Meta, kde mu sekundují polští muzikanti – bubeník Damian Niewinski, klavirista Mateusz Palka a saxofonista Slawek Pezda. Skvělá fusion s názvuky funky, která se dokonale hodila jako předznamenání závěrečné afterparty. Takže příští rok se už bude slavit čtvrtstoletí konání festivalu a bude to prý velké. Jednoznačně to stálo za to i letos, i když některým hnidopichům chyběla „velká jména“, což je ovšem jenom výraz pro profilaktní a většinou stagnující hvězdy, které vyžadují ti, kteří za nic na světě nechtějí poznávat něco skutečně přínosného.

Poté nastoupili opět Spinifex, tentokrát se signifikantním přídomkem Maximus, což

je jejich projekt s rozšířenou dechovou sekcí, pro niž zde byli přízvání špičkoví čeští hráči. Vedle již zmiňovaného Tibasi Kleina tak stáli další ze základních kádru kapely – americký saxofonista John Dikeman a dorazil i belgický trumpetista Bart Maris, který předešlého večera chyběl, a za domácí na postech saxofonů Marcel Bárta a Michal Wroblewski, trumpetisté Jan Přibíl a Didrik Ingvaldsen (v Česku působící Nor), tubista Jiří Gernt a v neposlední řadě naděje českého trombonu Richard Šanda, který studuje v Nizozemí, a s místními rezidenty se předtím neznal, díky tomuto setkání by však s přehledem mohl zapadnout do tamní avantgardní komunity. Hnacím motorem pak byli německý bubeník Philipp Moser, portugalský basista Goncalo Almeida a jediný skutečný Nizozemec – kytarista Jasper Stadhouders, který je (a bude) v poslední době v různých sestavách častým hostem pražského klubu Punctum. Tady se ukázalo, jakou mnohotvárnost Spinifex mají. Valivý nářez se pro tuto příležitost rozložil do mnohem fragmentovanějších struktur, což nebylo provoláné dáno zmožením hráčů, ale zcela jiným principem než předchozího dne. To rozhodně neznamenalo rozmlnění či nějaký úbytek energie.

A pak už hurá do Kraftu na nové trio amerického saxofonisty Mikea Parkera Meta, kde mu sekundují polští muzikanti – bubeník Damian Niewinski, klavirista Mateusz Palka a saxofonista Slawek Pezda. Skvělá fusion s názvuky funky, která se dokonale hodila jako předznamenání závěrečné afterparty. Takže příští rok se už bude slavit čtvrtstoletí konání festivalu a bude to prý velké. Jednoznačně to stálo za to i letos, i když některým hnidopichům chyběla „velká jména“, což je ovšem jenom výraz pro profilaktní a většinou stagnující hvězdy, které vyžadují ti, kteří za nic na světě nechtějí poznávat něco skutečně přínosného.

Petr Slabý

Spinifex Soufifex (foto Ester Sebestová)

The Tiger Lillies + Orchest Berg: Bohemian Nights

Divadlo Archa, Praha, 27. 9. 2018

Jakkoliv je přídomek kultovní zprofanovaný, ke kapele The Tiger Lillies zvláště v našich luzích a hájích skutečně sedí. Ačkoliv mají kořeny v londýnském Soho a později se proslavili globálně například cirkusovými freakshow či spoluprací s Kronos Quartetem a Alexandrem Hackem z Einstürzende Neubauten, jejich vaza-ba na Čechy je neuvěřitelně silná. Už v roce 2010 připravili speciálně pro Divadlo Archa divadelní koncert *Zde jsem člověkem! Here I am Human!* reflektující renesanční románový cyklus Françoise Rebelaise *Gargantua a Pantagruel*, teď se tam po průběžném „běžném“ koncertování vrátili vzpomínat na svou dvířka devadesátá léta strávená u nás. Vlastně se vrátil pouze leader, autor veškerého repertoáru, zpěvák, pianista, akordeonista a hráč na ukelele Martyn Jacques, který byl ovšem vždy stědobodem všeho dění a byl tehdy permanentně obhláván svými oblíbenými fanynkami. Ambiciózní projekt *Bohemian Nights* byl vytvořen ve spolupráci se skladatelem Michalem Nejtkem, který pro něj napsal symfonická aranžmá, jež obstaral na pódiu orchester pro současnou hudbu Berg pod taktovkou Petera Vrábela.

Vlastně jsem si tak trochu podprahově přál, aby to bylo něco šokujícího avantgardního a vymknutého z kloubů. Ale to je nesmysl. Jacques pojal kolekci písní výrazně nostalgicky a Nejtek k nim dodal v prvním plánu až smetanovský klasický doprovod. The Tiger Lillies zůstávají ve své podstatě punkově laděným hororovým kabaretem, ale přece jen už tu chybí ryzí syrovost a nespoutanost počáteční éry. To souvisí i s určitou bravurní vyzocelovaností a do jisté míry i faktem, že původní Martynovi „sidemani“ byli svézárymi figurkami s osobitou vizáží i projevem. Jeho současní spoluhráči jsou profíci, kteří sice do celého soukolu dokonale zapadají a onen esprit cítí, ale už nevytvářejí tu specifickou nadhodnotu. Jenomže to je zase moje staromilské nostalgizování. Zkrátka rockově hrající bubeník s plexisklovou stěnou za zády, jak to vidáme u podobných propojení kapely se symfonikem, není to, co šramlista destruuje svou minisoupravou olbřími gumovými šlepičkami. Takže mne v průběhu koncertu nejdřív zarazilo, že jsou to převážně cadjáky, pod nimiž se linou tóny à la Vltava a show mi připadala poněkud strojená, byť Martynovi jeho živelnost do značné míry zůstala.

Jenomže ono to vlastně takhle má být. I na divoké doby vzpomíná člověk s jistou rozjímavostí. A aranžmá měla velice zajímavou strukturu, ale zbytečně nevyčulovala a nenažila se přebit nějakými úlety esenci daných písní vyprávěcích o spaní v levných hotelech a piti levného vína, mnohem tvrdších drogách různého druhu, cikánských i necikánských děvčákách či Vystřeleném oku a Bohovi doplačeném dvěma litry vodky denně. A publikum bylo právem nadšeno.

Petr Slabý